

De Caravan

In de jaren veertig kwam de caravanproductie – door Tweede Wereldoorlog – tot stilstand. Na de oorlog krabbelde de caravanproductie langzaam weer op. Ook op het Europese vasteland won de caravan aan populariteit: door de toenemende welvaart schaften steeds meer mensen er één aan. Tijdens de oliecrisis van 1973/1974 gingen veel caravanbouwers failliet en leek de caravanproductie in te storten. De overgebleven 5 caravanfabrikanten ontwikkelden echter lichtere en compactere caravans, waardoor de productie weer opliep en de caravan zich ontwikkelde tot de geavanceerde sleurhut die het vandaag de dag is.

In Nederland werd de eerste caravan gebouwd door ir. D. van Haren Noman Hij bracht in 1927 zijn Hanocaravan in productie. In 1929 kreeg de Hano concurrentie van een ander Nederlands merk, de Hauscar ontworpen door ir. F. Halsband Dat deze Hauscars van oerdegelijke kwaliteit waren, blijkt uit het feit dat een freelance caravanjournalist er in een paar jaar maar liefst 200.000 kilometer mee aflegde.

Nederlandse merken uit die tijd zijn onder andere Kip, Otten, Blanken en Paf.

Caravanverkopen dalen sterk.

In 1960 werden in Nederland rond 10.000 caravans verkocht. In 1995 waren dit er 18.500 terwijl er in het topjaar 2001 zo'n 24.000 een nieuwe eigenaar kregen. Daarna is het aantal jaarlijks verkochte caravans sterk aan het dalen van 22.360 in 2004 naar 7527 in 2012 en 5800 in 2013.

Een van de Nederlandse verreweg belangrijkste merken uit de geschiedenis is Kip uit Hogeveen Jan kip carrosseriebouwer bouwt in 1947 zijn eerste caravan voor eigen gebruik, In de jaren 50 begint hij met bouwen op bestelling in zeer beperkte aantallen. In 1961 verhuist het bedrijf naar een groter stuk grond op het industrieterrein in Hogeveen. De productie van de caravans bleef gestaag stijgen naar een in 1971 opmerkelijk aantal van maar liefst 10.000 caravans. Na een aantal overnames van buitenlandse bedrijven wordt er in 1981 een nieuwe koers bepaald en gaat Kip weer zelfstandig verder. Kip gaat zich vanaf dat moment richten op 'de top van de markt'. Kwaliteitscaravans die zich onderscheiden door vormgeving, techniek en hoogwaardig toegepaste materialen.

Wist u dat er alleen al in Nederland 35.000 Kip Caravans geregistreerd staan en in gebruik zijn, waarvan 26% ouder dan 20 jaar. Dat zegt toch wel iets over de kwaliteit van een Kip product!

De eerste Nederlandse caravans.

Blanken

Jaap Blanken, tuinarchitect te Hilversum, komt in aanraking met Carl Denig, die evenals hij lid is van de kampeerclub, en met Halsband. Wanneer deze laatste in 1929 zijn eerste caravan bouwt denkt Blanken, zo'n wagen bouwen ken ik ook wel. Het onderstel laat hij lassen door een smid in Blaricum en de rest ontwerpt en bouwt hij in 1931 zelf. Hij koopt een boerderij in Laren waar een aantal caravans tegelijk gebouwd kunnen worden welke hij verkoopt onder de naam "Blanken" en type Robinson. Dat is het begin van "Caravan Industrie Laren". Tot 1940 zijn er tientallen Robinsons gebouwd zodat Blanken met recht de oudste caravanfabrikant van Nederland genoemd kan worden. Na de oorlog komt de productie weer op gang met o.m. woontrailers tot 10 meter lang, bedoeld voor emigranten naar Australië. Ook de Robinson komt weer in productie, dit model blijft tot 1959. In 1964 bouwt Jaap Blanken zijn laatste caravan en daarmee komt een einde aan de oudste caravanfabriek van Nederland.

Carl Denig

Denig begon in 1910 in Londen aan een tweejarige opleiding tot kleermaker. In 1911 werd hij lid van de Engelse Amateur Camping Club (een voorloper van de huidige Camping and Karavanen Club), waar hij kennis maakte met lichtgewicht tenten. Hij bouwde zijn eerste eigen tent in 1912. Thuisgekomen in Amsterdam richtte hij op 5 mei 1912 samen met Nol van Ameringen, Jaap Mewe, en zijn zus Louise Denig de Nederlandse Toeristen Kampeer Club op. Denig behoort ook tot de oprichters van de HISWA(1932), de Nederlandse brancheorganisatie voor watersportbedrijven. In 1912 startte Carl Denig met de productie van tenten onder zijn eigen naam. In 1924 werden de tenten, door het voor die tijd opvallend lichte gewicht, ook geëxporteerd naar Nederlands-Indië. In 1925 importeerde Denig caravans van Hutchings en in 1935 laat hij bij een wagenbouwer in Oirschot 5 kampeerwagens bouwen op een braakliggend terrein aan de Overtoom. Denig heeft eerst advies ingewonnen bij Frans Halsband van Hauscar, wat verklaart dat de wagens aan de buitenkant veel overeenkomsten met Hauscar hebben. Denig heeft tot de oorlog caravans gebouwd.

Kosmopoliet/Continenta

Jo Bouchette (1901-2002) ontwerpt in de 50er jaren onder de merknamen Kosmopoliet en Continenta. In 1956 vindt hij in Berwi in Winschoten, een fabrikant van brandweerwagens, een partner voor de bouw van de Kosmopoliet. In 1957 echter wordt de samenwerking verbroken en gaat Berwi, buiten medeweten van Bouchette verder met de bouw van de Kosmopoliet.

Jo Bouchette zoekt in 1958 contact met Gevaert die voor Bouchette de Continenta gaat bouwen. In 1959/60 verkoopt Gevaert zelf de Continenta's

Gevaert

De heer Gevaert neemt in 1951 carrosseriebedrijf Janssen in Santpoort over en gaat cabines voor Caterpillar bouwen. In 1954 wordt een kleine serie caravans, genaamd Sunshine, voor Sporthuis Centrum gebouwd. Daarnaast worden caravans voor Bouchette (Continenta) gebouwd. Na 1960 volgt een hele serie caravans. Midden 60er jaren is de productie overgebracht naar IJmuiden en bedraagt 250 stuks per jaar. In 1973 wordt de concurrentie te zwaar en stopt Gevaert. In de periode midden 60er jaren hebben de firma's Gevaert, Otten en Mostard samengewerkt op het gebied van Research, Inkoop en Serviceverlening.

Hano

De heer D. van Haren Noman, werktuigbouwkundig ingenieur en eigenaar van "Amsterdamsch Technisch Handelskantoor", ontwerpt in 1926 een vouw-kampeewagen, gevolgd in 1927 door de eerste HANO-caravan, wat veel doet denken aan de Engelse Eccles. In 1929 wordt het Handelskantoor tevens importeur van Eccles.

Hauscar

Nadat hij als 18 jarige in 1919 een kampeewagen in elkaar had geknutseld ontwerp Frans Halsband in 1936 zijn Hauscar. Het was zeer opvallend dat hij voor deze naam koos, een samenvoegsel van Halsband en Caravan, daar hij alleen over kampeewagen wilde praten. Zijn eerste ontwerp laat hij bouwen bij Carrosserie Bronkhorst te Hilversum. Na de oorlog vindt de productie o.m. plaats bij Jaap Blanken en PAF. In 1984 showde hij , 83 jaar oud zijn laatste kampeerauto , waar nauwelijks belangstelling voor is. Halsband is de oprichter van de Nederlandse Kampeewagenclub in 1947 en in 1957 van de NCC.

Iglo

PJM van Geloven uit Tilburg bouwt in 1961 caravan welke hij op de markt bracht onder de merknaam: IGLO , wat staat voor Interieur van een luxe caravan, Grootte van een dure caravan, Laag gewicht en Onverwoestbaar. In 1962 is de standaard uitvoering ook als bouw pakket te koop. Het laatste productiejaar is 1966.

Mostard

L.H. Mostard uit het Limburgse Susteren bouwt tussen 1958 en 1974 voornamelijk caravans met een hefdak. Vooral de Mostard Yvonne heeft in die jaren het koperspubliek zeer aangesproken. In de periode midden 60er jaren hebben de firma's Gevaert, Otten en Mostard samengewerkt op het gebied van Research, Inkoop en Serviceverlening

PAF

De afkorting P.A.F. staat voor "Praktische Apparaten Fabriek" in Dieren welke in 1937 is opgericht. In 1949 bouwt de familie Jan Paul zijn eerste caravan. De productie-grootte van het bedrijf is nooit meer geweest dan 100 stuks per jaar. In 1978 wordt de laatste PAF-caravan gebouwd.

Reitsma

De firma Reitsma uit Drachten bouwt tussen 1959 en 1968 caravans. Nadat de firma Ero uit Ede in 1964 de rechten overnam, werden de caravans verkocht als Ero-Reitsma.

Tenca

De oorsprong van "J & I Ten Cate NV Trailerfabriek" ligt bij een smederij die vader Johannes en zoon Isaac rond 1920 in Almelo stichtten. Voor de oorlog bouwde het bedrijf voornamelijk tankwagens en zal daar na de oorlog tot in de 80er jaren mee doorgaan. In 1958 wordt de ijzergieterij opgeheven en begonnen met de productie van caravans. De caravanafdeling werd in 1965 gesloten.

